

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย

รู้รับ - รู้ทัน

แผ่นดินไหว

...ลดเสี่ยงอันตราย

‘ป้องกันภัยเชิงรุก บรรเทาทุกข์เมื่อเกิดภัย’

รู้รับ - รู้ทัน แผ่นดินไหว...ลดเสี่ยงอันตราย

สารบัญ

ส่วนที่

1

รู้จักแผ่นดินไหว...ภัยพิบัติที่ไม่อาจคาดการณ์

แหล่งกำเนิดแผ่นดินไหว	3
สาเหตุการเกิดแผ่นดินไหว	4
ขนาดความรุนแรง และความเสียหายจากแผ่นดินไหว	6
ลักษณะพื้นที่เสี่ยงเกิดแผ่นดินไหว	8
ส่วนประกอบของการเกิดแผ่นดินไหว	10

ส่วนที่

2

รู้ทันแผ่นดินไหว...บนันตภัยใกล้ตัว

ปัจจัยการเกิดแผ่นดินไหวในประเทศไทย	13
กลุ่มรอยเลื่อนมีพลังที่พาดผ่านประเทศไทย	15
พื้นที่เสี่ยงแผ่นดินไหวในประเทศไทย	16
ประเภทอาคารที่ต้องมีความแข็งแรงและต้านทานแรงสั่นสะเทือนของแผ่นดินไหว	20

ส่วนที่

3

รู้รับแผ่นดินไหว...ลดเสี่ยงอันตราย

การเตรียมพร้อมรับมือแผ่นดินไหว	23
การปฏิบัติตนขณะเกิดแผ่นดินไหว	26
การปฏิบัติตนหลังเกิดแผ่นดินไหว	30

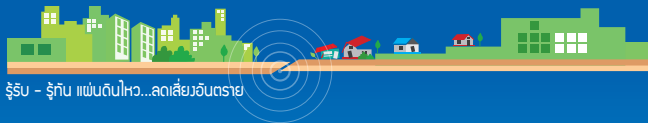

แผ่นดินไหว

แผ่นดินไหว เป็นภัยพิบัติที่ยังไม่มีเทคโนโลยีหรือเครื่องมือใดสามารถคาดการณ์ช่วงเวลา สถานที่เกิด และระดับความรุนแรงได้ รวมถึงไม่มีสัญญาณความผิดปกติทางธรรมชาติที่บอกเหตุล่วงหน้าก่อนเกิดเหมือนภัยพิบัติประเภทอื่น ซึ่งความเสียหายจากแผ่นดินไหวขึ้นอยู่กับขนาดและความแรงของการสั่นสะเทือน อีกทั้งยังก่อให้เกิดภัยอื่นตามมาได้ อาทิ แผ่นดินทรุด อาคารถล่ม โดยเฉพาะหากเกิดใต้มหาสมุทรที่มีจุดศูนย์กลางในระดับตื้นและอยู่ใกล้แนวชายฝั่งทะเล จะทำให้เกิดสึนามิ สร้างความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินอย่างมหาศาล

การเรียนรู้และเตรียมพร้อมรับมือแผ่นดินไหว จะช่วยลดผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ทำให้สามารถเอาตัวรอดจากแผ่นดินไหวได้อย่างปลอดภัย กระทรวงมหาดไทย โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) ขอแนะข้อควรรู้เกี่ยวกับแผ่นดินไหว การเตรียมพร้อมรับมือและวิธีปฏิบัติตนเมื่อเกิดแผ่นดินไหว

รู้รับ - รู้กับ แผ่นดินไหว...ลดเสี่ยงอันตราย

ส่วนที่

1

รู้จักแผ่นดินไหว ...ภัยพิบัติที่ไม่อาจคาดการณ์

แหล่งกำเนิดแผ่นดินไหว

แหล่งกำเนิดแผ่นดินไหวหรือศูนย์กลางการเกิดแผ่นดินไหว ส่วนใหญ่อยู่บริเวณขอบแผ่นเปลือกโลก แนวรอยเลื่อนต่างๆ และบริเวณที่มีการประกอบกิจกรรมที่ส่งผลให้เกิดการเคลื่อนตัวของชั้นหินใต้เปลือกโลก เช่น บริเวณที่มีการทำเหมือง บริเวณที่ฝังของเขื่อนขนาดใหญ่ บริเวณที่มีการขุดเจาะบ่อน้ำมัน บริเวณที่มีการฉีดของเหลวลงใต้พื้นดิน บริเวณที่มีการเก็บกากรังสี เป็นต้น

รู้รับ - รู้กัน แผ่นดินไหว...ลดเสี่ยงอันตราย

สาเหตุการเกิดแผ่นดินไหว

แผ่นดินไหว เป็นภัยพิบัติที่เกิดจากการสั่นสะเทือนของพื้นดิน เพื่อปลดปล่อยพลังงาน ระบายความร้อนที่สะสมออกมาอย่างฉับพลัน และปรับสมดุลของเปลือกโลกให้คงที่ โดยแผ่นดินไหวเกิดจากสาเหตุหลัก 2 ประการ ดังนี้

1. แผ่นดินไหวที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ

ถือเป็นธรณีพิบัติภัยประเภทหนึ่ง ซึ่งเกิดจากการสั่นสะเทือนของพื้นดินใต้ผิวโลก และการเคลื่อนตัวของแผ่นเปลือกโลกโดยจับพลังงานเพื่อปลดปล่อยพลังงาน ระบายความร้อนที่สะสมออกมาอย่างจับพลังงานและปรับสมดุลของเปลือกโลกให้คงที่ ซึ่งส่วนใหญ่ มักเกิดตามแนวขอบของแผ่นเปลือกโลกหรือตามแนวรอยเลื่อน นอกจากนี้ ปรากฏการณ์ธรรมชาติอื่นๆ อาทิ ภูเขาไฟระเบิด แผ่นดินถล่ม อุทกภัยขนาดใหญ่ตก และการเปลี่ยนแปลงของชั้นน้ำใต้ดินยังเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดแผ่นดินไหวได้เช่นกัน

2. แผ่นดินไหวที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์

มีผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น การสร้างเขื่อนและอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ การทำเหมืองในระดับลึก การสูบน้ำใต้ดินมาใช้มากเกินไป การสูบน้ำมันและแก๊สธรรมชาติ และการทดลองระเบิดนิวเคลียร์ใต้ดิน เป็นต้น ทำให้ชั้นหินที่อยู่ใต้เปลือกโลกเกิดการเคลื่อนตัว และแรงสั่นสะเทือนขึ้นได้

รู้รับ - รู้ทัน แผ่นดินไหว...ลดเสี่ยงอันตราย

ขนาดความรุนแรง และความเสียหายจากแผ่นดินไหว

ขนาดของแผ่นดินไหวในแต่ละระดับจะก่อให้เกิดแรงสั่นสะเทือน และความเสียหายต่ออาคารบ้านเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างในลักษณะที่แตกต่างกัน ดังนี้

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ป.ก.)

1.0 - 2.9 ริกเตอร์

4.0 - 4.9 ริกเตอร์

3.0 - 3.9 ริกเตอร์

5.0 - 5.9 ริกเตอร์

6.0 - 6.9 ริกเตอร์

7.0 ริกเตอร์ขึ้นไป

เสียหายอย่างหนัก

ทำลาย

และวัตถุมีการเคลื่อนที่

นอกอาคารรับรู้ถึงแรงสั่นสะเทือน

รู้สึกเหมือนรถไฟวิ่งผ่าน

สั่นไหวและมืออาการเวียนศีรษะ

วัตถุที่ห้อยแขวนมีการแกว่งไกว

อย่างไรก็ตาม ความรุนแรงของแผ่นดินไหวขึ้นอยู่กับระยะทางจากศูนย์กลางการเกิดแผ่นดินไหว โดยความเสียหายจะเกิดมากที่สุดบริเวณใกล้จุดศูนย์กลาง และค่อย ๆ ลดระดับลงตามระยะห่างจากจุดศูนย์กลาง

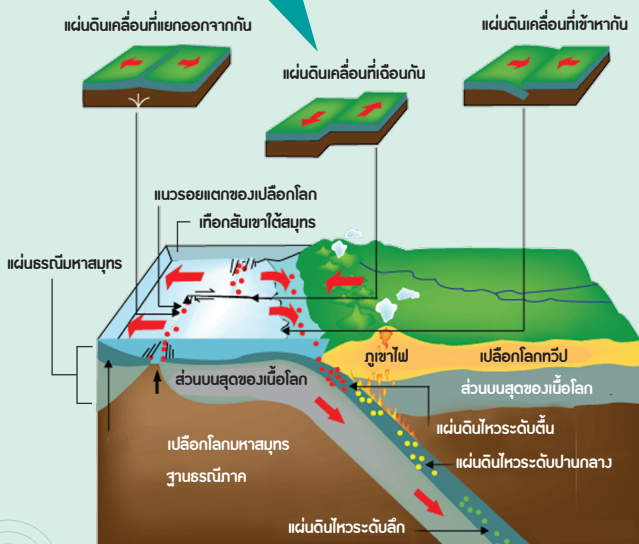

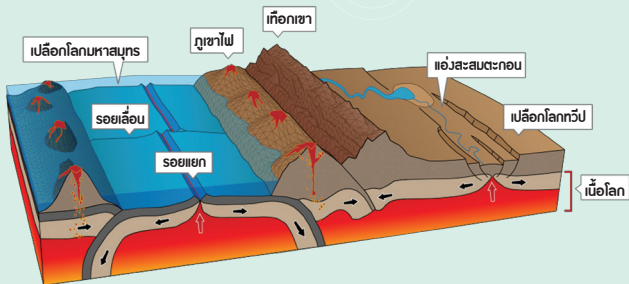

รู้รับ - รู้กับ แผ่นดินไหว...ลดเสี่ยงอันตราย

ลักษณะพื้นที่เสี่ยงเกิดแผ่นดินไหว

แผ่นดินไหวเป็นภัยพิบัติที่ไม่สามารถคาดการณ์การเกิดได้อย่างแม่นยำ ทั้งตำแหน่ง ขนาด และเวลาเกิด แม้ว่าปัจจุบันจะมีเทคโนโลยีเครื่องมือตรวจวัดที่ทันสมัย ซึ่งนักวิทยาศาสตร์ได้ศึกษาวิเคราะห์ถึงลักษณะต่างๆ ของแหล่งกำเนิดแผ่นดินไหว โดยอาศัยจากการสังเกตสิ่งต่อไปนี้

1. **ลักษณะทางกายภาพของเปลือกโลก** เป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงจากสภาพปกติก่อนการเกิดแผ่นดินไหว อาทิ แรงเครียดในเปลือกโลกเพิ่มขึ้น โดยใต้ผิวโลกจะมีความร้อนสูงกว่าบนผิวโลก ทำให้เปลือกโลกเกิดการขยายตัวและหดตัวอย่างไม่สม่ำเสมอ โดยเปลือกโลกส่วนล่างจะมีการขยายตัวมากกว่า การเปลี่ยนแปลงของสนามแม่เหล็กและแรงโน้มถ่วงของโลก การเคลื่อนตัวของแผ่นเปลือกโลก น้ำใต้ดินมีการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากการเคลื่อนไหวและการขยายตัวของเปลือกโลกใต้ชั้นหินรองรับน้ำ รวมถึงปริมาณแก๊สเรดอนที่เพิ่มขึ้น

2. **บริเวณที่เคยเกิดแผ่นดินไหว** ถ้าบริเวณใดเกิดแผ่นดินไหวบ่อยครั้งจะมีโอกาสเกิดแผ่นดินไหวตามมา อีกทั้งบริเวณที่เคยเกิดแผ่นดินไหวขนาดรุนแรง ก็มีโอกาสเกิดแผ่นดินไหวซ้ำเช่นกัน นอกจากนี้ บริเวณที่มีภูเขาไฟระเบิดมักเกิดแผ่นดินไหวขึ้นก่อนหรือหลังภูเขาไฟระเบิดได้

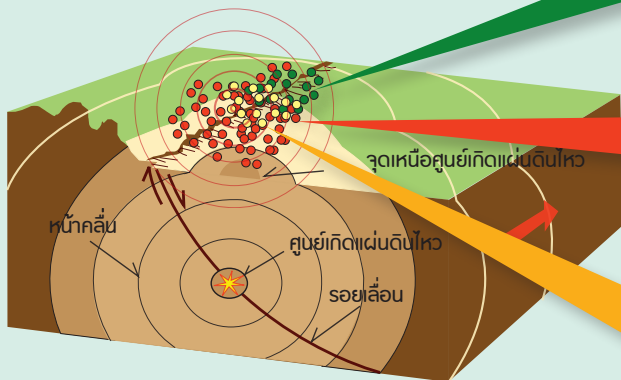

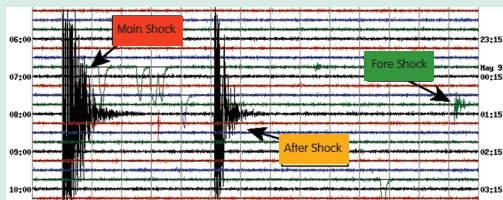
รับรู้ - รู้ทัน แผ่นดินไหว...ลดเสี่ยงอันตราย

ส่วนประกอบของการเกิดแผ่นดินไหว

การเกิดแผ่นดินไหวจะประกอบด้วย 3 ส่วนสำคัญ ดังนี้

กราฟเปรียบเทียบแสดงการเกิดแผ่นดินไหว

● Fore Shock

● Main Shock

● After Shock

1.Fore Shock หรือ แผ่นดินไหวนำ เป็นการสั่นเตือนล่วงหน้า ซึ่งเป็นแผ่นดินไหวขนาดเล็กที่เกิดขึ้นบริเวณเดียวกับที่เกิดแผ่นดินไหวหลัก โดยจะเกิดก่อนเพียงไม่กี่วินาทีหรือใช้ระยะเวลานานเป็นสัปดาห์

2.Main Shock หรือ แผ่นดินไหวหลัก เป็นแผ่นดินไหวที่มีขนาดรุนแรงมากที่สุดที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาและสถานที่ใดสถานที่หนึ่ง

3.After Shock หรือ แผ่นดินไหวตาม เป็นแผ่นดินไหวที่เกิดหลังจากเกิดแผ่นดินไหวหลัก โดยมีระยะเวลากันเป็นชั่วโมง วัน หรือเดือนก็ได้ ขึ้นอยู่กับขนาดของแผ่นดินไหวหลัก หากแผ่นดินไหวหลักมีขนาดรุนแรงมาก จำนวนครั้งในการเกิดแผ่นดินไหวตามจะมากขึ้นและเกิดต่อเนื่องเป็นเวลานาน ซึ่งการเกิดแผ่นดินไหวตามเป็นการที่เปลือกโลกพยายามปรับสมดุลให้คืนสู่ภาวะปกติ

หมายเหตุ

การเกิดแผ่นดินไหวตามจะมีขนาดเล็กกว่าแผ่นดินไหวหลัก และหากเกิดแผ่นดินไหวที่มีขนาดใหญ่กว่าแผ่นดินไหวหลัก จะถือว่าแผ่นดินไหวที่มีขนาดใหญ่เป็นแผ่นดินไหวหลัก โดยแผ่นดินไหวหลักที่เกิดขึ้นก่อนและมีขนาดเล็กกว่าเป็นแผ่นดินไหวนำ

รู้รับ - รู้ทัน แผ่นดินไหว...ลดเสี่ยงอันตราย

ส่วนที่

2

รู้ทันแผ่นดินไหว ...มหันตภัยใกล้ตัว

Ring of Fire

ปัจจัยการเกิดแผ่นดินไหวในประเทศไทย

ประเทศไทยไม่ได้ตั้งอยู่บนพื้นที่วงแหวนแห่งไฟ (Ring of Fire) ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดและศูนย์กลางการเกิดแผ่นดินไหวขนาดใหญ่บ่อยครั้ง แต่มีความเสี่ยงต่อการได้รับผลกระทบจากแผ่นดินไหวที่มีปัจจัยจากภายในและภายนอกประเทศ ดังนี้

1. แผ่นดินไหวขนาดใหญ่ที่มีแหล่งกำเนิดจากภายนอกประเทศ
ประเทศเพื่อนบ้านตั้งอยู่บนรอยเลื่อนมีพลัง (Active Fault) หากเกิดแผ่นดินไหวอาจส่งผลกระทบต่อประเทศไทยได้ โดยกลุ่มรอยเลื่อนมีพลังที่สามารถส่งผลกระทบต่อประเทศไทยมี 5 แหล่ง ดังนี้

1 แนวมุดตัวสุมาตรา - อังดามัน

อยู่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันตกไปตึงเกาะสุมาตรา ประเทศอินโดนีเซีย

2 รอยเลื่อนสะแกง (สะกาย - สะเกี้ยง) อยู่ในประเทศพม่า

3 รอยเลื่อนบริเวณสามเหลี่ยมทองคำ อยู่ระหว่างรอยต่อประเทศพม่า-ประเทศไทย และภาคเหนือของประเทศไทย

4 รอยเลื่อนฝั่งตะวันตก บริเวณชายแดนไทย - พม่า เช่น รอยเลื่อนศรีสวัสดิ์ รอยเลื่อนเจดีย์สามองค์ เป็นต้น

5 รอยเลื่อนในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย ได้แก่ รอยเลื่อนคลองมะรุ่ย และรอยเลื่อนระนอง

รู้รับ - รู้กิน แผ่นดินไหว...ลดเสี่ยงอันตราย

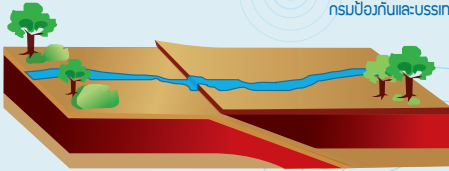

รอยเลื่อนมีพลัง
ภายในประเทศ
ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิด
แผ่นดินไหวขนาดใหญ่
ได้แก่ รอยเลื่อนเจดีย์
สามองค์ และรอยเลื่อน
ศรีสวัสดิ์

2. แผ่นดินไหวที่เกิดจากรอยเลื่อนมีพลังภายในประเทศ
ประเทศไทยตั้งอยู่บนรอยเลื่อนที่มีพลัง 14 รอยเลื่อนกระจายตัวอยู่ใน
ภาคเหนือ ภาคตะวันตก และภาคใต้ ครอบคลุมพื้นที่ 22 จังหวัด

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.)

กลุ่มรอยเลื่อนมีพลังที่พาดผ่านประเทศไทย

ประเทศไทยมีรอยเลื่อนมีพลัง พบในพื้นที่ที่เคยเกิดแผ่นดินไหวบ่อยครั้ง หรือบริเวณแนวรอยต่อระหว่างแผ่นเปลือกโลก ซึ่งมีแนวโน้มเคลื่อนตัวได้ตลอดเวลา จำนวน 14 รอยเลื่อน ครอบคลุมพื้นที่ 22 จังหวัด ดังนี้

- 1) รอยเลื่อนแม่จัน พาดผ่านเชียงราย และเชียงใหม่
- 2) รอยเลื่อนแม่อิง พาดผ่านเชียงราย
- 3) รอยเลื่อนแม่ฮ่องสอน พาดผ่านแม่ฮ่องสอน และตาก
- 4) รอยเลื่อนเมย พาดผ่านตาก และกำแพงเพชร
- 5) รอยเลื่อนแม่ทา พาดผ่านเชียงใหม่ ลำพูน และเชียงราย
- 6) รอยเลื่อนเถิน พาดผ่านลำปาง และแพร่
- 7) รอยเลื่อนพะเยา พาดผ่านพะเยา เชียงราย และลำปาง
- 8) รอยเลื่อนปัว พาดผ่านน่าน
- 9) รอยเลื่อนอุตรดิตถ์ พาดผ่านอุตรดิตถ์
- 10) รอยเลื่อนเจดีย์สามองค์ พาดผ่านกาญจนบุรี
- 11) รอยเลื่อนศรีสวัสดิ์ พาดผ่านกาญจนบุรี สุพรรณบุรี อุทัยธานี และตาก
- 12) รอยเลื่อนระนอง พาดผ่านระนอง ชุมพร ประจวบคีรีขันธ์ และพังงา
- 13) รอยเลื่อนคลองมะรุ่ย พาดผ่านสุราษฎร์ธานี กระบี่ และพังงา
- 14) รอยเลื่อนเพชรบูรณ์ พาดผ่านเพชรบูรณ์

รู้รับ - รู้ทัน แผ่นดินไหว...ลดเสี่ยงอันตราย

พื้นที่เสี่ยงแผ่นดินไหวในประเทศไทย

กรมทรัพยากรธรณี ได้แบ่งเขต
จังหวัดเสี่ยงแผ่นดินไหวของ
ประเทศไทยเป็น 4 เขต ตาม
สภาพความเสี่ยงภัย และความ
เสียหายหากเกิดแผ่นดินไหว
ในพื้นที่ ดังนี้

เขต 0 : ไม่มีความเสี่ยง

จำนวน 16 จังหวัด ได้แก่ บุคดาหาร กาฬสินธุ์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด ยโสธร อำนาจเจริญ อุบลราชธานี ศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา สระแก้ว จันทบุรี และตราด

เขต 1 : มีความเสี่ยงน้อยแต่อาจมีความเสียหายบ้าง

จำนวน 29 จังหวัด ได้แก่ สกลนคร อุตรธานี นครพนมหนองคาย บึงกาฬ เลย เพชรบูรณ์ พิจิตร นครสวรรค์ ชัยนาท สุพรรณบุรี ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง สระบุรี พระนครศรีอยุธยา นครนายก ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส

เขต 2ก : มีความเสี่ยงต่อการเกิดความเสียหายในระดับน้อยถึงปานกลาง

จำนวน 28 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง พะเยา แพร่ น่าน อุตรดิตถ์ สุโขทัย กำแพงเพชร อุทัยธานี กาญจนบุรี ราชบุรี นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสงคราม สมุทรสาคร เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี กระบี่ พังงา ภูเก็ต ตรัง และสตูล

เขต 2ข : มีความเสี่ยงต่อการเกิดความเสียหายในระดับปานกลาง

จำนวน 3 จังหวัด ได้แก่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน และตาก

รู้รับ - รู้กัน แผ่นดินไหว...ลดเสี่ยงอันตราย

กฎกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย
การกำหนดการรับน้ำหนัก
ความต้านทาน ความคงทนของ
อาคารและพื้นดินที่รองรับอาคาร
ในการต้านทานแรงสั่นสะเทือน
ของแผ่นดินไหว พ.ศ.2550
โดยกรมโยธาธิการและผังเมือง
ได้กำหนดพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหว
เป็น 3 บริเวณ แยกตามระดับ
ความเสี่ยงภัยจากน้อยไปมาก
ครอบคลุมพื้นที่ 22 จังหวัด
ดังนี้

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.)

เป็นพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบจากแผ่นดินไหวได้แก่ บริเวณที่อาจได้รับผลกระทบจากแผ่นดินไหวตามแนวรอยเลื่อนระนองและรอยเลื่อนคลองมะรุ่ยได้แก่ 7 จังหวัดภาคใต้ ประกอบด้วย กระบี่ ชุมพร พังงา ภูเก็ต ระนอง สงขลา และสุราษฎร์ธานี

เป็นพื้นที่ดินอ่อนมาก จะได้รับผลกระทบจากแผ่นดินไหวระยะไกล อาทิ บริเวณที่มีดินเหนียวเป็นชั้นหนาใต้พื้นดินที่ลุ่มหรือใกล้ปากแม่น้ำครอบคลุมพื้นที่ 5 จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ และสมุทรสาคร หากเกิดแผ่นดินไหว จะสามารถขยายแรงสั่นสะเทือนได้มากกว่าพื้นที่อื่น

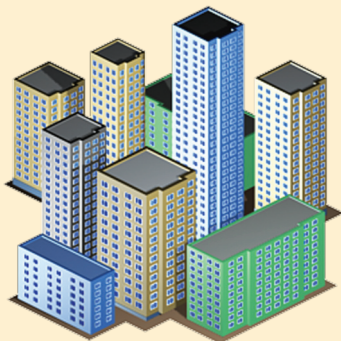
เป็นพื้นที่ที่อยู่ใกล้แนวรอยเลื่อน มีความเสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินไหวมากที่สุด ส่วนใหญ่อยู่บริเวณภาคเหนือและภาคตะวันตก รวม 10 จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี ตาก แม่ฮ่องสอน เชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา แพร่ ลำปาง และลำพูน

น่ารู้

พื้นที่ที่เคยเกิดแผ่นดินไหว ซึ่งเว้นระยะการเกิดแผ่นดินไหวเป็นเวลานานจะมีโอกาสเกิดแผ่นดินไหวที่มีแรงสั่นสะเทือนขนาดใกล้เคียงกับสถิติเดิมที่เคยเกิดแผ่นดินไหวในอดีต

รู้รับ - รู้กับ แผ่นดินไหว...ลดเสี่ยงอันตราย

ประเภทอาคารที่ต้องมีความแข็งแรงและ ต้านทานแรงสั่นสะเทือนของแผ่นดินไหว

กฎกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการกำหนดการรับ
น้ำหนัก ความต้านทาน ความคงทนของอาคารและ
พื้นดินที่รองรับอาคารในการต้านทานแรงสั่นสะเทือน
ของแผ่นดินไหว พ.ศ.2550 โดยกรมโยธาธิการ
และผังเมือง ได้กำหนดให้อาคารบางประเภทในพื้นที่
เสี่ยงภัยแผ่นดินไหวต้องมีความมั่นคงแข็งแรง
สามารถต้านทานแรงสั่นสะเทือนของแผ่นดินไหว
ได้ในระดับที่เหมาะสม ได้แก่

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.)

1.อาคารที่มีคนอยู่เป็นจำนวนมาก เช่น อาคารสาธารณะ อาคาร
สำหรับอยู่อาศัย อาคารสูงเกิน 15 เมตร เป็นต้น

2.อาคารและสิ่งปลูกสร้างที่เมื่อเกิดความเสียหายแล้ว จะส่งผลกระทบต่อ
รุนแรง เช่น อาคารเก็บวัตถุดิบอันตราย เขื่อน ทวนด่อน และสะพาน
 เป็นต้น

น่ารู้

การกำหนดประเภทของอาคารที่ต้องควบคุมจะแยกตามพื้นที่เสี่ยงภัย
เนื่องจากผลกระทบจากแผ่นดินไหวที่มีต่ออาคารประเภทต่าง ๆ ในแต่ละ
พื้นที่จะมีความแตกต่างกัน

รู้รับ - รู้กับ แผ่นดินไหว...ลดเสี่ยงอันตราย

ส่วนที่
3

รู้รับแผ่นดินไหว ...ลดเสี่ยงอันตราย

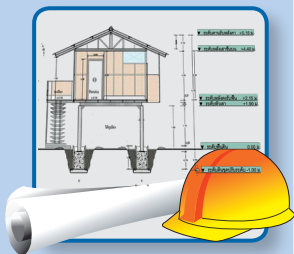

การเตรียมพร้อมรับมือแผ่นดินไหว

ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหวควรเตรียมพร้อมรับมือแผ่นดินไหว ดังนี้

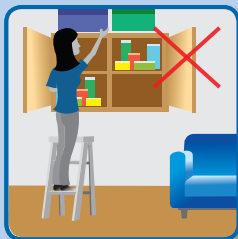
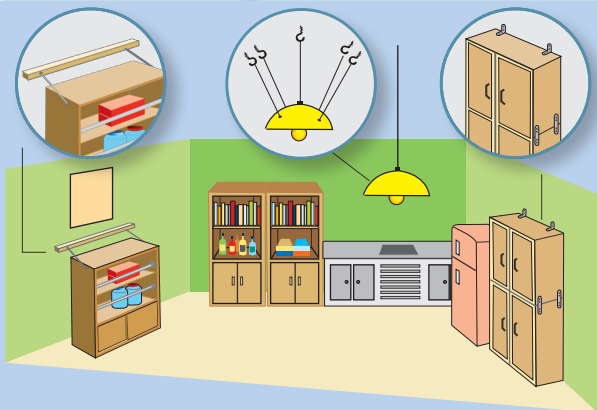

ตรวจสอบความปลอดภัยของที่พักอาศัย โดยต้องมีความมั่นคงแข็งแรง ไม่ต่อเติมอาคาร ไม่ใช้ยานพาหนะผิดวัตถุประสงค์ รวมถึงมีโครงสร้างที่สามารถรองรับแรงสั่นสะเทือนของแผ่นดินไหว

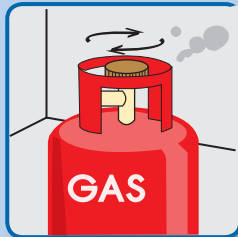
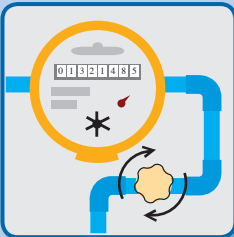
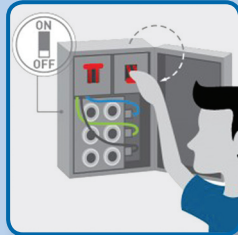
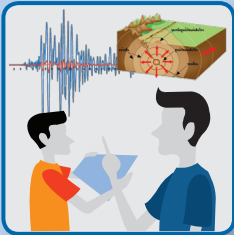
รู้รับ - รู้กับ แผ่นดินไหว...ลดเสี่ยงอันตราย

จัดสภาพแวดล้อมบ้านให้ปลอดภัยจากแผ่นดินไหว
โดยยึดติดเฟอร์นิเจอร์กับพื้นหรือผนังบ้านอย่างแน่นหนา
ไม่วางสิ่งของที่มีน้ำหนักมากไว้บนหลังตู้หรือที่สูง
เพื่อป้องกันสิ่งของหล่นทับกรณีเกิดแผ่นดินไหว

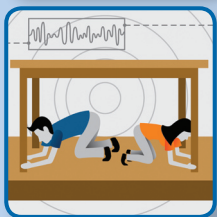
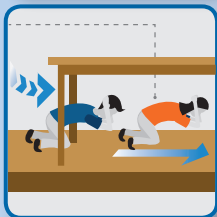
ศึกษาเรียนรู้ข้อมูลเกี่ยวกับแผ่นดินไหว โดยเฉพาะการเตรียมพร้อมรับมือและการปฏิบัติตนขณะเกิดแผ่นดินไหว กำหนดจุดนัดพบที่ปลอดภัยและซักซ้อมการอพยพออกจากอาคารกรณีเกิดแผ่นดินไหว รวมถึงวิธีตัดกระแสไฟฟ้า การปิดวาล์วน้ำและถังแก๊ส เพื่อป้องกันอันตรายจากก๊าซและกระแสไฟฟ้ารั่วไหล

การปฏิบัติตนขณะเกิดแผ่นดินไหว

การเรียนรู้วิธีปฏิบัติตนอย่างถูกต้องเมื่อเกิดแผ่นดินไหว จะช่วยให้สามารถเอาตัวรอดจากแผ่นดินไหวได้อย่างปลอดภัย โดยในช่วงที่เกิดแผ่นดินไหว ควรปฏิบัติตน ดังนี้

กรณีอยู่ในอาคาร

ปฏิบัติตามหลัก “หมอบ ป้อง เกาะ” โดยหมอบใต้โต๊ะหรือหลบในจุดที่มีโครงสร้างแข็งแรง พ้นจากแนวที่สิ่งของหล่นทับหรือตกใส่ พร้อมยึดเกาะโต๊ะหรือที่กำบังให้แน่นและเคลื่อนตัวไปตามทิศทางของแรงสั่นสะเทือน

หลบในบริเวณที่ปลอดภัย ไม่อยู่บริเวณใต้คานหรือใกล้เสา อยู่ให้ห่างจากประตูและหน้าต่างที่เป็นกระจกหรือสิ่งของที่อาจตกลงมากระแทก รวมถึงเฟอร์นิเจอร์ที่สามารถล้มได้

กรณีไม่มีที่หลบกำบัง ให้หมอบราบกับพื้นหรือก้มต่ำ โดยใช้แขนหรือมือกำบังศีรษะและลำคอ เพื่อป้องกันสิ่งของตกกระแทก ทำให้ได้รับบาดเจ็บรุนแรง

รอแผ่นดินไหวสงบก่อนออกจากอาคาร เพราะแรงสั่นสะเทือนอาจทำให้สิ่งของหล่นทับ ห้ามใช้ลิฟต์ในการอพยพออกจากอาคาร เพราะหากกระแสไฟฟ้าดับจะติดค้างในลิฟต์ ทำให้ขาดอากาศหายใจเสียชีวิต

รู้รับ - รู้กิน แผ่นดินไหว...ลดเสี่ยงอันตราย

กรณีอยู่นอกอาคาร

อยู่ให้ห่างจากสิ่งปลูกสร้างขนาดใหญ่ โดยเฉพาะเสาไฟฟ้า
ป้ายโฆษณา ต้นไม้ใหญ่ กำแพง ซึ่งอาจพังทลายหรือล้มทับ

ให้ออกรถในบริเวณที่ปลอดภัย
ห้ามหยุดหรือจอดรถบริเวณใต้
สะพาน หรือทางด่วน ไม่อยู่ใกล้เสาไฟฟ้า
ป้ายโฆษณาหรือสิ่งปลูกสร้าง
ขนาดใหญ่ และรอจนแผ่นดินไหว
สงบจึงค่อยขับรถไปต่อ

กรณีอยู่บริเวณชายฝั่งทะเล

หากน้ำทะเลลดระดับอย่างรวดเร็ว ให้รีบอพยพออก
ห่างจากชายฝั่งทะเลให้มากที่สุด หนีขึ้นที่สูงเหนือระดับ
น้ำทะเลมากกว่า 15 เมตร

ห้ามนำเรือกลับเข้าชายฝั่ง
ทะเล เพราะคลื่นสึนามิ
ที่พัดเข้าสู่ชายฝั่งทะเล
จะเคลื่อนตัวรุนแรงด้วยความ
เร็วสูง ก่อให้เกิด
อันตรายได้

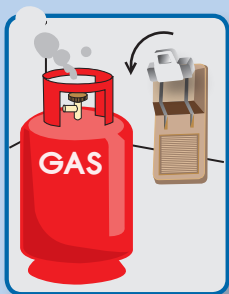
รับรู้ - รู้กับ แผ่นดินไหว...ลดเสี่ยงอันตราย

การปฏิบัติตนหลังเกิดแผ่นดินไหว

หลังเกิดแผ่นดินไหวมักเกิดอาฟเตอร์ช็อก (After Shock) หรือ แผ่นดินไหวขนาดเล็กตามมา ให้ปฏิบัติ ดังนี้

ติดตามสถานการณ์แผ่นดินไหว
อย่างใกล้ชิด พร้อมปฏิบัติตาม
คำแนะนำและประกาศเตือนภัย
ของหน่วยงานภาครัฐอย่างเคร่งครัด
อย่าหลงเชื่อและแพร่ข่าวลือ เพื่อลด
ความตื่นตระหนกที่ซ้ำเติมสถานการณ์
ให้วิกฤตมากขึ้น

ปิดวาล์วถังก๊าซ ตัดกระแสไฟฟ้า
โดยปิดสวิตช์ไฟ สับคัทเอาท์ รวมถึง
ห้ามประกอบกิจกรรมที่ทำให้เกิด
ประกายไฟ เช่น จุดเทียน สูบบุหรี่
จุดไฟแช็กหรือไม้ขีดไฟ เป็นต้น
เพราะหากมีแก๊สรั่วไหล จะทำให้
เกิดระเบิดและเพลิงไหม้ได้

กรณีติดอยู่ใต้ซากอาคาร ให้อยู่กับที่ เพราะอาจได้รับอันตรายจากซากปรักหักพังถล่มทับ ห้ามทำให้เกิดประกายไฟ เพราะหากมีแก๊สรั่วไหล จะทำให้เกิดระเบิดและเพลิงไหม้ ใช้ผ้าปิดปากและจมูก เพื่อป้องกันการสูดดมฝุ่นละอองเข้าสู่ร่างกาย พร้อมส่งสัญญาณขอความช่วยเหลือด้วยการเป่านกหวีด เคาะท่อหรือฝาผนัง

เมื่อมีประกาศยุติสถานการณ์ภัย ให้แจ้งเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาสำรวจโครงสร้างอาคาร หากอยู่ในสภาพมั่นคงแข็งแรงจึงสามารถกลับเข้าไปอาศัยได้ แต่หากมีความเสี่ยงต่อการทรุดตัว ให้ประเมินความเสียหาย ไม่กลับเข้าไปในอาคารบ้านเรือนที่โครงสร้างได้รับความเสียหาย เพราะเสี่ยงต่อการพังถล่ม พร้อมซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพปลอดภัย ก่อนเข้าไปพักอาศัย

รู้รับ - รู้กับ แผ่นดินไหว...ลดเสี่ยงอันตราย

แม้ประเทศไทยจะไม่ได้ตั้งอยู่ในใกล้ศูนย์กลางแผ่นดินไหวขนาดใหญ่ แต่มีรอยเลื่อนที่มีพลังในการเคลื่อนตัว 14 รอยเลื่อน ครอบคลุม 22 จังหวัด จึงมีความเสี่ยงต่อการเกิดแผ่นดินไหวในระดับที่ไม่รุนแรงมากนัก อีกทั้งประเทศเพื่อนบ้านยังมีแนวรอยเลื่อนที่อาจก่อให้เกิดแผ่นดินไหวรุนแรง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อประเทศไทยได้ การเรียนรู้วิธีเตรียมพร้อมรับมือและการปฏิบัติตนอย่างปลอดภัยจากแผ่นดินไหว จะช่วยลดผลกระทบและลดความสูญเสียชีวิตและทรัพย์สิน

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.)

หน่วยงานเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยแผ่นดินไหว

สำนักเฝ้าระวังแผ่นดินไหว กรมอุตุนิยมวิทยา

EARTHQUAKE HOTLINE 1182

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
กระทรวงมหาดไทย

สายด่วนนิรภัย 1784

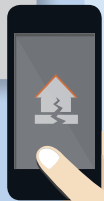
กรมทรัพยากรธรณี
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โทรศัพท์ 0 - 2621 - 9703 - 05

ศูนย์เตือนภัยสึนามิภูมิภาคแปซิฟิก

<http://ptwc.weather.gov/ptwc/index.php>

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย

3/12 ถนนอุทอนนอก แขวง/เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทรศัพท์/โทรสาร : 0-2243-0674 0-2243-2200

สายด่วน
นิรภัย

1784

www.disaster.go.th

